

Kuvamuistoja Koskettavin veistos -taidenäyttelyn avajaisista 25.10.2011.
Kunniavieraana tasavallan presidentti Tarja Halonen.



Eija Vilppaan ja Kai Leinosen runoesityksen jälkeen presidentti lausui omat kiitoksen sanansa.



Presidentti ihastelee Raili Mikkosen veistosta ja Marja-Leena Karjalaisen maalauksia sen takana.



Arkkiatri Risto Pelkonen ja näyttelijä, halauskummi Eija Vilpas avajaistunnelmissa.



Rauli Jalo oli kiinnostunut presidentin adjuntantin univormusta ja sai erikoisluvan tunnustella sen koristeluja.

TUNTOSARVI

Nro 11 ♦ Marraskuu 2011



Suomen Kuurosokeat ry

Ystävyys on Koskettavin
veistos

Rauli Jalo luovutti Halaus-
patsaan tasavallan presidentille

Sisältö

Pääkirjoitus.....	2
Presidentti Halonen vastaanotti Ha-	
laus-patsaan.....	4
Koskettavin veistos -voittaja.....	6
Päiväni elävänä kirjana.....	8
Ritva ja Eero löysivät toisensa uu-	
delleen.....	10
Joensuun aluetoimisto on lakkau-	
tettu.....	11
Leirimuistojahengelliseltäleiriltä...	12
Aatun sananselityksiä: sääilmiöt..	14
Nuorten Pietarin matka.....	15
Helen Keller-konferenssi siirtyi Filip-	
piineille.....	17
Pieni, suuri ihme.....	18
Facebook ja Suomen Kuurosokeat..	19
Kuvamuistoja.....	20

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy 23.12. Aineiston viimeinen jättöpäivä on 28.11.

Kannen kuvassa tasavallan presidentti **Tarja Halonen** keskustelee kuurosokean taiteilijan **Rauli Jalon** kanssa Koskettavin veistos -näyttelyn avajaisissa 25.10.2011. Etu- ja takakannen kuvat: **Kalle Kiviniemi**.

Onnistunutta oikeuksien valvontaa

Menneenä kesänä tuli KHO:sta (Korkein Hallinto-Oikeus) 8 päätöstä Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenten tulkkauspalveluja koskevista valituksista. Valitukset oli tehty tulkkien ulkomaan matkakuluista ja vuosien 2008 ja 2009 aikana tehdystä matkoista.

Päätökset olivat kaikki myönteisiä eli valitukset hyväksyttiin! Aikaisemminkin on eri hallinto-oikeuksissa hyväksytty valituksia ja sosiaalilautakunnissa tehty muutoksia sosiaaliviranomaisen päätöksiin, mutta tämä on tähän mennessä ehdottomasti suurin saavutettu voitto.

Suomen Kuurosokeat ry:n hallitus teki tammikuussa 2005 päätöksen avustaa jäseniään yhdistyksen rahastoista, jos jäsen on saanut sosiaalitoimistolta kielteisen päätöksen tulkkipalvelusta. Vuoden 2005

kevätkokous teki päätöksen, että myös hallituksen jäsenet saavat saman avustuksen kuin muut jäsenet.

Nämä päätökset olivat mielestäni tosi merkittävä periaatteellinen kannanotto kuurosokeiden oikeuksien puolesta. Samalla se oli myös käytännön kädenojennus pulassa oleville jäsenille heille kuuluvan palvelun saamiseksi tavanomaisen elämän toimintoihin.

Sosiaalitoimiston päätöksestä piti valittaa, että olisi oikeutettu avustukseen. Näin haluttiin taata se, että oikeusprosessi pantiin alulle.

Näillä nyt tulleilla KHO:n päätöksillä on siis myös hyvin periaatteellinen merkitys. Ensinnäkin oikeus on toteutunut. Ja toiseksi, vaikka nämä päätökset koskevatkin sosiaalitoimistojen päätöksiä ja Vammais- palvelulain aikaa, sitonevat nämä ennakkopäätökset jollakin tavoin myös Kelan tulevia ratkaisuja ja ohjannevat Tulkkauspalvelulain soveltamista.

Aikaisemmat ennakkopäätökset ovat vaikuttaneet uuden Tulkkaus- palvelulain muotoiluun vahvasti, joten rahastojen avustuksista on ollut pitkäkantoista hyötyä kuurosokeille.

Tämän periaatteellisen puolen lisäksi yhdistys veloittaa takaisin

kunnilta tulkkauspalvelujen kuluja noin 46000 euroa ja viivästyskorkoja noin 5000 euroa. Näin ollen yhteensä noin 51000 euroa palautuu yhdistykselle.

Tässä kohden pitää kiittää kaikkia ”taistelussa” mukana olleita: Sitkeitä tulkkauspalvelujen käyttäjiä, järjestön oikeuksienvallvonnan yhteistyöryhmää ja erityisesti sen vetäjää, järjestöpäällikkö **Heikki Majavaa**. Lisäksi lakimies **Seppo Puukolle** kuuluu kiitos samoin NKL:n oikeuksienvallvonta lakimiehelle sekä meidän ”omalle” **Riku Virtasellemme**. Ei myöskään pidä unohtaa meidän aluesihteereitämme, jotka usein ovat panneet valitukset alulle ja tukeneet jäseniä prosessin aikana.

Tästä on hyvä jatkaa taistelua kuurosokeiden oikeuksien puolesta, kun välillä tulee palkitsevia voittoja. Tämä osoittaa myös sen, mitä määrätietoisella ja sinnikkäällä oikeuksienvallvonnalla parhaimmillaan voidaan saavuttaa.

Tapaamisiin syyskokouksessa Tampereella!

Seppo Jurvanen
puheenjohtaja ■

TUNTOSARVI 37. vuosikerta, ISSN 0358-2280, **Julkaisija:** Suomen Kuurosokeat ry. **Taitto:** Tuija Wetterstrand, **Päätoimittaja:** tiedottaja Tuija Wetterstrand, p. 040 7532026, s-posti: tiedotus@kuurosokeat.fi. **Toimitusneuvosto:** Esko Jäntti (puheenjohtaja), Carita Halme, Anu Mikkola, Aarne Pirkola, Ari Suutarla, Jaakko Evonen (sihteeri) ja Tuija Wetterstrand. **Hinta:** Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 12 numeroa vuodessa isokirjoituksella, pisteillä, äänitteinä, videona, ja/tai elektronisena versiona. Ruotsinkielinen Känselförtelet ilmestyy 4 kertaa vuodessa isokirjoituksella. **Tilaukset ja osoitteenmuutokset:** Suomen Kuurosokeat ry, PL 40, 00030 IIRIS, p. 040 778 0299, faksi 040 604 7477, s-posti: kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma-pe klo 8.00-15.45. **Painopaikka:** Oriveden kirjapaino. Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi. Tuntosarvi on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsenlehti.

Presidentti Halonen vastaanotti Halaus-patsaan - ja Rauli halauksen presidentiltä



Taidenäyttelyn avajaisten kunniavieras oli tasavallan presidentti Tarja Halonen. Rauli Jalo luovutti presidentille savesta muovailemansa Halaus-patsaan. Presidentti halasi Raulia kiitokseksi samalla, kun adjuntantti piti patsaasta huolta.

Teksti: Tuija Wetterstrand

Kuvat: Kalle Kiviniemi

Koskettavin veistos -näyttelyn avajaisia vietettiin Art Kaarisilta galleriassa, Sanomatalossa, Helsingissä 25.10. Avajaisten kunniavieras oli tasavallan presidentti **Tarja Halonen**, joka toimii myös Suomen Kuurosokeat ry:n 40-vuotisjuhlavuoden suojelejana.

Taidenäyttely on osa Suomen Kuurosokeat ry:n 40-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa. Avajaissanat lausui hallituksen puheenjohtaja **Seppo Jurvanen**, jonka jälkeen kuurosokea taiteilija **Rauli Jalo** ojensi tasavallan presidentille savesta muotoilemansa Halaus-patsaan. Kiitokseksi Rauli sai presidentiltä halauksen. Presidentti oli muutenkin hyvin luonteva ja välitön ja hän oli selväs-



Presidentti ja puheenjohtaja seuraavat tarkkana Eija Vilppaan ja Kai Leinosen runoesitystä, jonka jälkeen avajaisvieraat teeman mukaisesti halusivat toisiaan. Presidentin vieressä ohjelman ajan istunut puheenjohtaja Seppo Jurvanen sai presidentillisen halauksen.

ti ottanut meidän halausteemamme tosissaan. Presidentillisen halauksen saivat illan mittaan Raulin lisäksi myös hallituksen puheenjohtaja Seppo Jurvanen ja toiminnanjohtaja **Kai Leinonen**. Halaus-patsas sai jäädä galleriaan yleisön ihasteltavaksi näyttelyn päättymiseen saakka.

Sepo avajaissanojen ja patsaan luovutustilaisuuden jälkeen näyttelyn historiasta ja töiden valinnasta kertoivat tiedottaja **Tuija Wetterstrand** ja näyttelyn kuraattori, kuurosokea kuvataiteilija **Milla Päiväniemi**. Arkkiatri **Risto Pelkonen** puhui taiteen merkityksestä ihmisen kokonaishyvinvoinnille. Viimei-

senä ohjelmanumerona näyttelijä ja halauskummimme **Eija Vilpas** lausui kuurosokean runoilijan **Anu Mikkolan** juhlavuoden teemaruoksi valitun Kosketus-runon, jonka toiminnanjohtaja Kai Leinonen tulkkasi viittomakielelle. Ja sitten taas halattiin.

Lopuksi Rauli Jalo julkisti valintansa koskettavimmaksi veistokseksi, jonka hän aikaisemmin päivällä oli valinnut käsin tunnustelemalla 11 ammattikuvanveistäjän työn joukosta. Koskettavin veistos 2011 on **Kauko Kortelaisen** työ nimeltä Ystävyys. Leppäpuinen veistos on vuodelta 2005. Rauli Jalo perusteli valintaansa sillä, että työ on materiaaliltaan miellyttävä ja se kuvaa kauniisti läheisyyttä.

Virallisen osuuden jälkeen presidentti ojensi järjestäjille upean kukkakimpun ja lausui omat kiitoksen sanansa. Kiitospuheenvuorossaan presidentti toivotti kuurosokeiden ryhmän tervetulleeksi Linnaan tutustumaan siellä oleviin presidenttipatsaisiin. Sopivaa vierailupäivää ollaan parhaillaan järjestämässä.

Presidentti viivähti ohjelman jälkeen vielä puolisen tuntia galleriassa tutustumassa taidenäyttelyyn ja tutki tarkkaan niin ammattikuvanveistäjien työt kuin kuurosokeiden maalaukset ja jutteli paikalla olevien taiteilijoiden kanssa. ■

Kauko Kortelaisen Ystävyyys on neljäs Koskettavin veistos -voittaja



Voittajatyö sijaitsi aivan sattumalta presidentti Halosen vieressä, joten hän saattoi ihaila sitä heti julkistamisen jälkeen lähietäisyydeltä. Vieressä puheenjohtaja Seppo Jurvanen, Kaarisillan toiminnanjohtaja Maila Koskinen ja takana Sepon tulkki Taina Miettinen.

Teksti: Tuija Wetterstrand

Kuva: Kalle Kiviniemi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestämän veistosnäyttelyn perinne alkoi vuonna 1989. Vuoden veistos valittiin kymmenen vuoden ajan. Sen jälkeen on järjestetty kosketeltavan taiteen näyttely noin kolmen vuoden välein vuodesta 2001. **Kauko Kortelaisen** teos oli neljäs Koskettavin veistos -voittaja. Jatkuva perinne, jossa vammaisjärjestö tarjoaa ammattitaiteilijoille tilaisuuden esitellä taidettaan aivan erityisestä näkökulmasta, on ainutlaatuinen Suomessa, ellei koko maailmassa.

Koskettavin veistos –perinne lähti liikkeelle vuonna 1989 yhdistyksen silloisen tiedottajan **Leena Turusen** toimesta. Aluksi valittiin Vuoden veistos kymmenen vuoden ajan, jonka jälkeen on valittu Koskettavin veistos noin kolmen vuoden välein vuosina 2001, 2005, 2008 ja 2011.

Aikaisempina vuosina työntekijöistä koottu raati valitsi tarjottujen töiden joukosta näyttelyyn tulevat työt. Kuurosokeat näyttelyssä kävijät äänestivät niistä parasta, koskettavinta. Juhlavuotemme kunniaksi perinnettä uudistettiin. Nyt Koskettavin veistos -näyttelyyn valitut työt valitsi tarjottu-

jen töiden joukosta kuurosokea kuvataiteilija **Milla Päiväniemi**. Töitä oli yhteensä 25 taiteilijalta, joiltain useampiakin ehdotuksia.

”Valinta oli äärimmäisen vaikea. Valintaperusteenani oli tuoda esille mahdollisimman monipuolinen kosketeltavien veistosten kokoelma. Työt on tehty eri materiaaleista, ne ovat eri kokoisia ja niiden pinta ja ulottuvuus ovat erilaisia. Kokonaisuuden vuoksi jouduin jättämään pois monia erinomaisia veistoksia. Alun perin veistoksia oli tarkoitus laittaa esille 10. Juhlavuoden 2011 ja erittäin mielenkiintoisten töiden vuoksi päädyin valitsemaan 11 veistosta”, Milla kertoo.

Voittajatyön valinta tuli esille eräässä järjestäjien ideapalaverissa. Syntyi ajatus, että yksi kuurosokea, taiteen alalla ansioitunut voisi yksin valita voittajan. Kukapa olisi sopinut paremmin tähän diktaattorin tehtävään, kuin Halaus-patsaan tekijä ja kuurosokeiden keskuudessa tunnettu taiteilija Rauli Jalo.

Aikaisempien vuosien tapaan Koskettavin veistos –näyttelyn yhteydessä on esillä myös kuurosokeiden taiteilijoiden töitä. Myös veistosten kanssa esillä olevat maalaukset valitsi tarjottujen töiden joukosta Milla Päiväniemi. Kokonaisuus on hyvin mielenkiintoinen, sillä maalaukset on sijoitettu niin, että aivan kuin ne

keskustelisivat veistosten kanssa.

Kuurosokeiden töitä on samaan aikaan tämän Sanomatalon näyttelyn kanssa esillä myös Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus Iiriksessä, Helsingin Itäkeskuksessa.

Koskettavin veistos -voittaja Kauko Kortelainen on vuonna 1933 syntynyt juukalainen kuvataiteilija. Hän on tehnyt veistoksia hyvin erilaisista materiaaleista ja aiheista sekä myös maalannut. Kortelainen kertoo, että hänellä oli hyljeaiheinen kausi 1970-luvulla, jolloin kivistä syntyi noin 50 hyljeveistosta pääasiallisesti diabaasista, mutta myös vuolukivistä. ”Parikymppisenä nuorena miehenä näin hyljeaiheisen lyhytfilmin ja siitä aihe jäi jonnekin alitajuntaan. Hyljeveistoksia alkoi syntyä, kun olin kerran kävelyllä Saimaan vesistön rannalla ja siellä hylje nosti päätään vedestä, ikään kuin tervehtiäkseen”, Kauko Kortelainen kertoo aiheensa taustoista. Vuosituhannen vaihteessa Kortelainen alkoi käyttää materiaalinaan enimmäkseen puuta. Hyljeaiheisia puuveistoksia on kivisiä vähemmän, noin kymmenkunta.

Kauko Kortelainen on osallistunut kaksi kertaa aikaisemmin Suomen Kuurosokeat ry:n järjestämään veistoskilpailuun 1990-luvulla ja saanut kunniamaininnan. Nyt tuli voitto ja 500 euron palkinto. ■

Päiväni elävänä kirjana

Teksti: Milla Päiväniemi

Olin 29. ja 30.10.11 elävänä kirjana Aistimus-tapahtumassa Työväenmuseo Werstaalla, Tampereella. Elävä kirjasto toimii kuten tavallinen kirjasto, mutta tavallisten kirjojen sijaan Elävästä kirjastosta lainataan oikeita ihmisiä keskustelua varten. Kirjat edustavat erilaisia vähemmistöjä ja muita ryhmiä, jotka kohtaavat syrjintää ja ennakkoluuloja.

Otsikkoni oli "Kuurosokea". Tämä oli ensimmäinen kerta, kun olin vapaasti lainattavissa. Sain ennen tapahtumaa ohjeita, kuten ole rehellinen ja kuuntele lukijaa, valmistaudu toistamaan itseäsi yhä uudestaan ja että keskustelun voi aloittaa vaikkapa kysymällä "miksi valitsit juuri minun kirjani?".

Aluksi törmäsinkin juuri niihin ennakkoluuloihin, että kuinka minun kanssani oikein voi kommunikoida. Tulkkia en saanut ensimmäiselle päivälle. Mutta pärjäsinkin hyvin, vaikka tila jossa olimme, oli todella hämärä ja taustamelua oli paljon. Menin lainaajieni kanssa sivuhuoneeseen,



Milla Päiväniemi. Kuva: Kalle Kiviniemi.

jossa oli valot ja parempi akustiikka. Laina-aika oli 20 minuuttia, mutta se ylittyi usein. Kysymyksiä oli paljon ja keskustelut aaltoilivat apuvälineistä tulkkiasioihin ja kuurosokeuden vaikutuksesta esimerkiksi äitinä olemiseen tai työssä käymiseen. Ihmisiä kiinnostivat kokemukset kuuroutumisestani, kuulon palaamisesta implantoinnin myötä, ajatukseni siitä, että näköni todennäköisesti jonakin päivänä kokonaan menee ja kuinka omat lapseni hyväksyvät "erilaisen äidin". Kerroin olevani juuri tyypillinen Usher, harvinaisen mutta tavallisimmin kuurosokeutta aiheuttavan geenivirheen kantaja. Monet lainaajistani tulivat tapahtumaan lapsineen ja oli hienoa, kuinka varsinkin vähän isommat lapset kysyivät suoraan

esimerkiksi, että "mitä, jos et jonain päivänä näe omia lapsiani?".

Muita eläviä kirjoja Werstaalla olivat esimerkiksi Feministi, Homo, Cp-vammainen, Hullu (mielenterveyskuntoutuja) ja Huonokuuloinen. Toisena päivänä mukana olivat myös Vähän vammainen ja Syömishäiriöistä selvinnyt. Meillä oli todella antoisia keskusteluja myös muiden kirjojen kanssa aina kun odottelimme uusia lainaajia. Aluksi emme muistaneet toistemme nimiä, ainoastaan otsikon, ja oli hauskaa puhutella toista ihmistä esimerkiksi Feministinä. Nauroimme paljon, itseironia loimusi ja vammoihin tai mielipiteisiin suhtauduimme aivan arkipäiväisinä asioina. Eräs kirjoista kiinnostui viittomakielestä niin, että Suomen Kuurosokeat ry:n esittelypöydästä hain hänelle sormiaakkoskortin mukaan. Sanoin, että siitä se opiskelu lähtee. Käskin liimata kortin vessaan suunnilleen pytyt eteen, niin on aina aikaa sitä opetella. Ja kuinka ollakaan, seuraavana päivänä tämä kaveri tuli ja sormitti aivan oikein oman nimensä minulle!

Kuurosokeustietoutta kannattaa ilman muuta levittää: ihmiset ovat todella kiinnostuneita. Kahden päivän aikana kukaan lainaajistani ei ollut aiemmin keskustellut kuurosokean kanssa. Järjestömme nimikään ei ollut tuttu. Tamperelaisista vain muutama tiesi, että Hervan-

nassa on Kuurosokeiden Toimintakeskus. Hekään eivät olleet pysähtyneet miettimään millaisia ihmisiä siellä asuu ja käy. Kerroin Kosket-tavin veistos -näyttelystä ja kuinka kosketus on meille tärkeää ja antaa meille tietoa, oli sitten kyse uuden ihmisen kohtaamisesta tai sosiaalisista pikaviesteistä. Eräs ihminen jonka kanssa juttelin ruokatauolla kysyi, että miksei meidän järjestöme järjestä sellaisia näkyviä tempauksia, kuin vaikkapa Kynnys ry. Ja taas pääsin mainostamaan näyttelyä ja Usher tuli taloon -kirjaa.

Huomasin, että tavalliset ihmiset tutustuvat erityisryhmiin juuri jonkun tapahtuman kautta, harvemmin he meikäläisiä kohtaavat liikenteessä. Tai jos kohtaavat, eivät uskalla lähestyä. Tällä kertaa siihen oli lupa, minulta sai kysyä mitä tahansa kuurosokeuteen liittyvää. Pidän kokemuksesta niin paljon että aion liittyä Allianssin ylläpitämälle sähköpostilistalle, josta saa tietoa ja kutsun Eläväksi kirjaksi kun sellainen taas jossain järjestetään.

Elävää kirjastoa koordinoi Suomessa Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry. Taustaa Elävästä kirjastosta löytyy Kaikki erilaisia, kaikki samanarvoisia -kampanjasivustolta: www.keks.fi. Elävä kirjasto-linkin kautta sivustolta löytyy myös ohjeet, kuinka voi itse ryhtyä Eläväksi kirjaksi. ■

Ritva ja Eero löysivät toisensa uudelleen



Tuore aviopari Eero Tuomaala ja Ritva Hallikainen. Kuva: Pentti Pietiläinen.

Teksti: Tuija Wetterstrand

Kun lehtien toimitusneuvosto kokousti Tampereella, Kuurosokeiden Toimintakeskuksessa 20. lokakuuta, koimme iltapäivän kahvitauolla mukavan yllätyksen. **Ritva Hallikainen** ja hänen tuore aviomiehensä **Eero Tuomaala** tarjosivat parhaillaan talon väelle

kakkukahveja ja ystävällisesti he kutsuivat toimitusneuvoston jäsenet mukaan. Naimisiin pariskunta oli mennyt jo 16. elokuuta, mutta hääkahvit toimittivat myös läksiäiskahvien virkaa, sillä useita vuosia Toimintakeskuksessa asunut Ritva oli nyt aikeissa muuttaa miehensä kanssa Harjavaltaan, kauas Tampereelta.

Pariskunnalle sateli onnitteluja. Kaiken hulinan lomassa onnistuin pikaisesti jututtamaan tuoretta sulhasta Eero Tuomaalaa. Pariskunta tapasi ensimmäisen kerran jo kolmekymmentä vuotta sitten. "Ritva toimi silloin ammatissaan hierojana ja hoiti kipeitä hartioitani. Romanssi lähti pikkuhiljaa huomaamatta liikkeelle. Ritva tarjosi kahvit ja porkkanaleivoksia. Sitten jäin kisavahdiksi, kun Ritva lähti Ruotsin reissulle", Eero muistelee. Kohta Ritva ja Eero huomasivat olevansa niin samoilla aaltopituuksilla, että päättivät muuttaa yhteen. "Teimme paljon automatkoja ja samalla kuvailin Ritvalle maisemia."

Eero ja Ritva ennättivät asua avioliitossa yhteensä parikymmentä

vuotta, kunnes elämä erotti heidät toisistaan. Ritva sai asunnon Kuurosokeiden Toimintakeskukselta ja ennätti asua siellä kymmenen vuotta. Kunnes Eeron ja Ritvan tiet jälleen yhtyivät. "Kaikki tuntui sujuvan ihan luonnostaan. Meillä on sama maku kaikessa ja paljon keskusteltavaa. Skypessä saatoimme käydä viidenkin tunnin keskusteluja."

Eero naurahtaa, kun kysyn, että miten kosminen tapahtui. "Sekin taisi tapahtua Skypessä."

Kun Ritva saapuu takaisin kahvipöytään ottaa Eero hellästi kiinni vaimonsa kädestä. "Ritva on niin mukava ja valoisa luonne", Eero kehuu. "Ritva on luvannut myös opettaa minulle lisää viittomia."

Pariskuntaa onnittelemaan saapuu toimitusneuvoston jäsen Ari Suutarla. "Muistakaahan hakea Sokeain Ystäviltä kodinperustamislahjaa", Ari painottaa. "Se myönnetään aina hakemuksesta, kun näkövammaisen solmii avioliiton. Hakemukseen tarvitaan mukaan vain todistus näkövammasta ja kopio vihkitodistuksesta."

Ritva ja Eero ilahtuvat tiedosta. "Täytyypä hakea. Kyllä raha aina tarpeeseen tulee!" ■

Joensuun alue-toimisto on lakkautettu

Suomen Kuurosokeat ry:n Joensuun aluetoimisto on lakkautettu 1.11.2011 lukien ja alue yhdistetty Kuopion aluetoimiston alueeseen. Samalla Joensuun aluesihteerin toimi lakkautettiin ja asiakkaat siirtyivät Kuopion aluesihteerin Päivi Ojanperän asiakkaiksi. Päivi Ojanperä on Pohjois-, Etelä- ja Itä-Savon sekä Pohjois-Karjalan aluesihteerin. Päiviin saa yhteyden sähköpostilla paivi.ojanpera@kuurosokeat.fi tai kännykällä 0400 175 735. Toimisto sijaitsee osoitteessa Koljonniemenkatu 2, 2.krs, 70100 Kuopio.

Joensuun aluetoimiston osoite pyydetään poistamaan kaikilta postituslistoilta turhien postitusten välttämiseksi. Suomen Kuurosokeat ry:n aluesihteeripalveluilla on aluetoimistot Helsingissä, Jyväskylässä, Kouvolassa, Kuopiossa, Oulussa, Rovaniemellä, Tampereella, Turussa ja Vaasassa. ■

Leirimuistoja hengelliseltä leiriltä

"Kosketa minua Henki"

Teksti: Anne Palo

Ajan kuluminen on joskus käsittämättömän nopeaa. Nyt kahtsevat syksyn lehdet ruskan väreissä jaloissa, mutta juuri hetki sitten oli kevät ja hengellinen leiri.

Leiri pidettiin viikonloppuna 15.-17.04.2011 Kangasalan Ilkon seurakunnan kauniin luonnon keskellä olevassa leirikeskuksessa. Silloin viikkoa ennen pääsiäistä lyötiin rikki kevään lämpöennätys: huikeat +15 aurinkoista astetta!

Me leirinvetäjät, Mikkelin kuurojen pappi **Seppo Laukkanen**, Oulun kuurojenpappi **Urpo Luokkala** ja minä **Anne**, joka olin Suomen Kuurosokeiden puolesta vetäjänä, olimme ottaneet leirin teemaksi ja johtolangaksi tutun virren 125: "Kosketa minua Henki", joka sopi myös yhdistyksemme juhlavuoden Kosketus-teemaan.

"Kosketa minua Henki, kosketa Kirkkaus! Anna elämälle suunta ja tarkoitus." Vk 125:1

Perjantai 15.04

Tulokahvien jälkeen 9 eri puolilta



Leiriläiset yhdessä vetäjien Sepon, Annen ja Urpon kanssa Eerolassa. Kuva: Matti Roponen

Suomea tullutta leiriläistä tulkkeineen ja oppaineen sekä me vetäjät tutustuimme majapaikkaamme Eerolaan. Eerola on esteettömäksi suunniteltu, vammaisille sopiva talo leirikeskuksessa. Majoitushuoneiden lisäksi siellä on myös yhteistilat, sali, keittiö ilta-palaa varten ja myös sauna uima-altaineen. Eerolan viereisessä päärakennuksessa kävimme vain ruokailemassa.

Ensimmäisen yhteisen illan aikana tutustuimme toisiimme sekä jaoimme ajatuksiamme ja toiveitamme siitä, mitä viikonlopulta odotamme - miten haluaisimme, että Jumala meitä koskettaisi ja mitä kaipaamme. Päätimme illan yhteiseen iltahartauteen ja toiseen monille jo lap-

suudesta rakkaaseen virteen "Tule kanssamme Herra Jeesus."

Lauantai 16.04

Kevätaurinko tuntui hellivän meitä kun aloitimme yhdessä teemalla "Jumalan kosketus". Vetäjien alustuksen jälkeen kukin leiriläinen toi esille omia kokemuksiaan ja sydämellään olevia, ehkä kipeitäkin asioita. Aika tuntui loppuvan jälleen kerran kesken.

- Lounaan jälkeen tutustuimme Ilkon leirikeskuksen alueeseen. Päärakennuksen takana on hulppea 43 metrin pudotus alas Pitkäjärvelle. Siksi me vetäjät emme suositelleet "happihyppelyitä" kenellekään päärakennuksen ympäri. Piha-alueella oli muutenkin paljon nähtävää: lamppi rantasaunoineen, maakellarista tehty tunnelmallinen kellarikappeli, jossa lampaantaljat penkeillä lämmitävät istujaa, ja paljon muuta.
- Kierroksen jälkeen osa lähti vielä kävelylenkille lähiympäristöön. Jaksavimmat kävivät myös testaamassa 152 porrasaskelmaa alas Pitkäjärven rantaan yli 100 vuotta vanhalle rantasaunalle, sekä takaisin ylös. Se kävikin kuntojumpasta yksistään. Eräs leiriläisistä löysi pajunkissoja, joihin Seppo-pappi teki heti lainavarauksen seuraavan päivän palmusunnuntain ehtoollishartaute varten - ne olivat siunattuja "palmunoksia".

Päivän aikana oli mahdollisuus hen-

kilökohtaisesti keskustella pappien kanssa, mikä osoittautui tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Illan kruunasi sauna ja uintimahdollisuus, jonka jälkeen hiljennyimme vielä iltahartauteen saunanpuhtaina.

Sunnuntai 17.04.

Aamiaisen jälkeen pohdimme yhdessä, mitä olimme saaneet viikonlopultamme ja olimmeko saaneet sitä, miksi olimme tulleet tai mitä hakeneet? Tulimmeko kosketetuiksi?

Oli palmusunnuntai ja vietimme yhteisen ehtoollishartauteen pääsiäisen odotuksen ja toivon sanoman koskettamana - kristinuskomme kaikkein tärkeimmän sanoman odotuksessa: Jeesus on voittanut kuoleman!

Leiriläiset kokivat tärkeänä mahdollisuuden kuurosokeana kohdata toisia hengellisellä leirillä ja ennen kaikkea saada jakaa monenlaisia asioita, kipeitäkin toinen toistemme kanssa sekä pappien kanssa. Tämä kohtaamisen ja jakamisen mahdollisuus auttaa jaksamaan arjessa, sillä niin moni jää kotiseurakunnassaan vammaisena yksin ja ulkopuolelle.

Iloisina ja kiitollisina lähdimme kotimatkallemme - kosketimme ja tulimme kosketetuiksi. Taivaan Isän siunausta ja varjelusta meidän jokaisen matkallemme! ■

Aatun sananselityksiä: sääilmiöt

Koonnut: Aatos Ahonen

Trombi:

Trombi on pienialainen hyvin voimakas pyörremyrsky, johon liittyy suppilonmuotoinen pilvi. Trombeja esiintyy Suomessa ja Euroopassa.

Hurrikaani:

On trooppinen hirmumyrsky ja niitä esiintyy kaikkina aikoina mutta eniten heinäkuusta marraskuuhun. Elokuu ja syyskuu ovat hurrikaanien aktiivisinta aikaa.

Tsunami:

Sarja aallokoita meressä, jonka saa aikaan maanjäristys meren pohjalla, maanvyörymät, tulivuoren purkaukset, mannerlaattojen liikkuminen sekä meteoriitin putoaminen veteen. Kun tsunami lähestyy rantaa, niin vastaavasti tsunamin, hyökyaallon korkeus kasvaa vedenkorkeuden vähetessä. Joskus tsunamit voivat saada aikaan suuria tuhoja.

Lahari:

On mutavyöry, joka voi syntyä kun tulivuori purkautuu. Suuret vesi-

massat, jotka ovat peräisin rankkasateesta, lumen sulamisesta tai kraatterijärven reunan sortumisesta, huuhtovat tulivuoren rinteeltä mukaansa ensin tuhkaa ja mutavyöryn kasvaessa yhä suurempia kiviä ja lohkareita. Mutavyöry saattaa olla kymmenien metrien korkuinen ja sen nopeus voi olla jopa 70 km tunnissa. Lahari voi yltää jopa kymmenien kilometrien päähän tulivuoresta.

Hiekkamyrsky:

On aavikoilla tai puolikuivilla alueilla esiintyvä sääilmiö, jossa kova tuuli nostaa hiekkaa ja pölyä ilmaan ja puhalttaa sitä tuulen mukana eteenpäin. Hiekkamyrskyssä lentävät hiekanjyvät ovat kokoluokkaa 0,08 - 1 mm, ja nousevat harvoin yli 15 metrin korkeuteen, harvoin edes yli 3,5 metrin korkeuteen. Hiekkamyrsky tekee liikkumisen mahdottomaksi, koska näkyvyyttä ei ole lainkaan tai hyvin vähän. Voimakas tuuli ja sen mukana kulkeva hiekka ovat ihmisille vaarallisia. Se näyttää lähestyessään ruskealta, maan tasalla olevalta pilveltä. ■

Nuorten Pietarin matka



Yhteiskuva Palatsiaukiolla Talvipalatsin edessä. Talvipalatsissa on Eremitaašin taidemuseo. Meidän takana on Aleksanterin pylväs.

Teksti ja kuvat: Aarne Pirkola

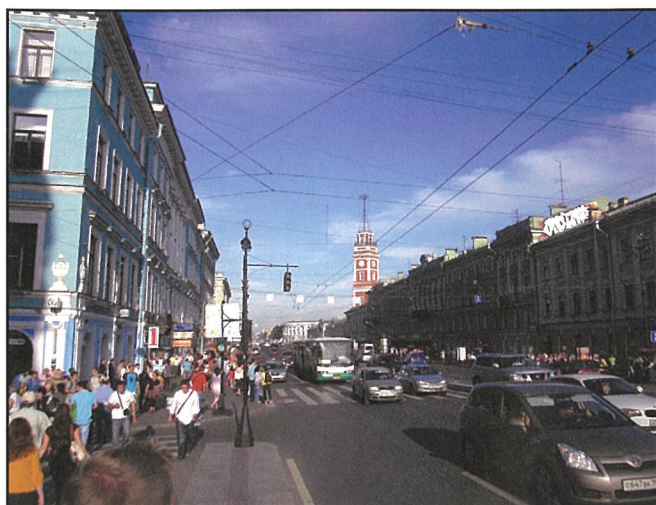
Pietarin matkan nuoret retkeilijät olivat **Aarne Pirkola, Katja Kellander, Anu Jääskeläinen, Marianne Mielityinen, Samuli Alvinen, Tapio Jäntti** ja heidän lisäksi neljä tulkkia. Ensimmäisenä päivänä kaikki kokoontuivat Kouvolan rautatieasemalla ja olivat iloisia tavatessaan toisensa pitkästä ajasta. Odotimme kaikki innolla Pietarin matkaa.

Matkustimme Allegro-junalla Kouvolaan Pietariin. Ennen Venäjän rajaa meidän junaliput, passit ja viisumit tarkistettiin. Sitten taas Viipurin jälkeen venäläiset rajaviran-

omaiset tarkistivat meidän passit, maahantulolomakkeet ja viisumit.

Pietarin Suomen rautatieasemalle saavuttuamme tapasimme venäläisen kuuron nimeltä **Boris**. Hän opasti meidät kaikki metrolla hostelliin. Metrolippu oli halpa, se maksoi 25 ruplaa eli noin 50 senttiä. Pietarin metro on 50 metrin syvyydessä ja se oli hyvin vanha, kommunismin ajalta, mutta metron käytävän katolla oli kaunista taidetta.

Me tulimme Location Hostelliin, joka sijaitsee Pietarin kaupungin keskellä, lähellä talvipalatsia. Huoneessa oli neljä kerrossänkyä,



Pietarin pääkatu Nevski prospekt eli Nevan valtakatu.



Iisakin kirkko.

mutta ei vessaa. Meidän piti käydä käytävällä sijaitsevassa vessassa ja suihkussa. Meitä nuoria se ei kuitenkaan haitannut. Meille kerrottiin, että suihkussa vettä ei saa joutua suuhun, koska vesi ei ole puhdasta. Tulkit asuivat toisessa hotellissa ja tulivat tapaamaan meitä hostelin ulko-ovelle aina aamulla.

Hosteliin majoittumisen jälkeen Boris vei meidät tutustumaan Pietarin kaupunkiin. Tutustuimme Talvipalatsiin ja Inkerin evankelis-luterilaisen kirkkoon eli Pyhän Marian tuomio-kirkkoon, jossa on mahdollista kuunnella suomenkielistä jumalanpalvelua. Monta muutakin nähtävyyttä oli päivän aikana. Kävelimme Nevski prospektilla eli Nevan valtakadulla. Se on Pietarin pääkatu ja 2 kilometriä pitkä, mutta me kävelimme vain yhden kilometrin pätkän, jonka jälkeen käännymme takaisin. Näimme monta kuuluisaa rakennusta esim. vanhan kirjaston, kuninkaallisen sukulaatehtaan ja suuren tavaratalon.

Reissun toisena päivänä sää oli sateinen. Kokoonnuimme hostelin ulko-ovella, josta Boris opasti meidät Iisakin kirkkoon. Boris keskusteli lippumyyjän kanssa ja hän yritti saada alennetut liput, mutta epäonnistui. Hän meni toiseen myymälään kirkon toisella puolella. Sieltä hän onnistui saada alennetut liput. Menimme kirkon katolle, josta näkyi koko Pietarin kaupunki. Iisakin kirkon jälkeen menimme torille katsomaan kuurojen pietarilaisten matkamuistomyymlää. Sieltä saimme ostaa matkamuistot alennuksella, koska olimme kuuroja. Kuulevat ostavat normaalilla hinnalla.

Kävimme Pietarin kuurojen yhdistyksessä. Tila oli kaunis ja tilava ja siellä oli paljon taidetta. Kävimme Venäjän museossa. Sinne oli Pietarin Suuren ajoista kerätty löytöjä. Mieleeni jäi biologiatieteen osastolla esillä olleet epämuodostuneet sikiöt, jotka johtuivat virheellisistä geeneistä.



Palatsi- ja puistoalue Pietarhovi.

Kolmantena päivänä matkustimme kantosiipialuksella Pietarista noin 30 kilometriä merelle länteen, Pietarhoviin. Pietarhovin ylpeytenä ovat sen maailmankuulut puutarhat ja suihkulähteet. Pelkästään suuressa suihkulähderyhmässä, jonka rakennustyöt kestivät sata vuotta, on 64 suihkulähdettä ja yli 200 kullattua pronssiveistosta. Sen jälkeen palasimme Pietariin, ja siellä menimme Paavali-Pietarin linnoitukseen.

Viimeisenä päivänä tytöt kävivät ostoksilla. Minä menin Talvipalatsiin Eremitaasiin. Talvipalatsissa on muistaakseni 2 miljoonaa kokkelmaa ja yli 350 huonetta. En ehtinyt katsoa kaikkia läpi, vaan kävin kiinnostavammissa näyttelyissä.

Illalla me nuoret menimme laivaristeilylle, jossa oli mukana 150 venäläistä kuuroa. Laiva kulki Neva-joella itään ja kääntyi takaisin. Bileissä oli tarjolla ruokaa ja aitoa venäläistä

vodkaa. Meillä oli hauskat juhlat.

Seuraavana päivänä menimme takaisin junalla Suomeen. Me kiitimme paljon Borista ja lahjoitimme upean teltan hänelle palkinnoksi. Hän teki hienoa työtä, opasti meitä ja tutustutti melkein koko Pietariin. Me pidimme paljon Pietarista. Kannustamme teitä muitakin matkustamaan Pietariin. ■

Helen Keller -konferenssi siirtyi Filippiineille

Kansainvälisiä uutisia: tiedotti Seppo Jurvanen

Seuraava Helen Keller maailmankonferenssi ja WFDB:n yleiskokous järjestetään Filippiineillä marraskuussa 2013. Alun perin tapahtuman piti olla Japanissa, mutta Japani ottaa tapahtuman hoitaakseen vasta vuonna 2017. Filippiinien vammaisjärjestö hoitaa konferenssijärjestelyt, siellä ei ole omaa kuurosokeiden järjestöä. **Lex Grandia** selvittelee asiaa parhailaan filippiiniläisten kanssa. ■

Pieni, suuri ihme



Hymypoika on taiteillut muoviluvasta sanat Jermu 4v.



Pieni, suuri ihme Jermu Sanna-äidin sylissä.

Teksti ja kuvat: Sanna Paasonen

Yli neljä vuotta sitten unelmani kävi toteen ja minusta tuli äiti. Odotusaikana sain ihmetystä osakseni: miten kuurosokea oikein pärjää vauvan kanssa, kun en kuule enkä näe hyvin. Minä kuitenkin uskoin itseäni. Unelmista ei pidä luopua muiden ihmisten epäilyjen takia, jos niiden tiellä ei ole mitään todellisia esteitä.

Synnytyssalissa melkein kuukausi etuajassa, mutta silti täysiko-

koisena syntynyt tummahiuksinen pikkumies loi ensimmäisen, tiiviin katsekontaktin hämmentyneeseen ja onnelliseen äitiinsä. Sillä hetkellä elämäni muuttui täysin eikä en-tiseen ollut paluuta. Muutos tuntui positiivisella tavalla. Tunsin olevani viimein kokonainen ja se puuttuva palanen elämässäni oli löytynyt.

Muutaman kuukauden kuluttua pikkumiehelle annettiin kaksikielisessä kastetilaisuudessa suomenkielisten nimien lisäksi viittomanimi ”hymypoika”, sillä jo parin viikon ikäisenä

Jermu alkoi hymyillä vastaukseksi eikä juurikaan itkenyt. Tästä koitui kuurosokealle äidille ja kuulevalle ja näkeväälle isälle yllättävä ongelma: itkuhälyttimestä ei ollut apua, vaan meidän piti siirtää vauvasänky meidän sänkymme viereen voidaksemme tunnustella, milloin vauva oli herännyt.

Vauvasta saakka Jermu on tottunut olemaan minun kanssani lähi- ja kosketuskontaktissa. Vielä tänäkin päivänä poika antaa päivittäiset halipusut ja tuo tavarat lähelle, näyttääkseen, mistä nyt puhuu. Hämärissä ja pimeissä tiloissa poika opastaa vaistomaisesti minua ottamalla kädestäni kiinni, tai etsii lähiympäristöstä esimerkiksi puunkoksan käden jatkeeksi. Jermu viitto-
too myös asiansa taktiilisesti etenkin yöaikaan makuuhuoneessa. Lapset sisäistävät asioita luontevasti toisin kuin aikuiset, eikä heidän kykyjään pidä aliarvioida.

Ensi vuonna viisi vuotta täyttävä Jermu käy englanninkielistä leikkikoulua, sillä perheessämme vaalitaan muun muassa suvaitsevaisuuden, monikulttuurisuuden ja -kielisyyden arvoja. Kielet ja matemaattiset taidot ovat osoittautuneet hymypoijan vahvoiksi puoliksi, sillä hän lukee jo itsenäisesti lehtiä tai kirjoja ja kirjoittaa kokonaisia lauseita kuten esimerkiksi ”MINÄ KÄYN VAARIN KANSSA BILTEMASSA.” Rohke-

nen epäillä, että minun heikkonäköisyydellä, pojan kaksikielisyydellä ja suurella tiedonhalulla saattaa olla osuutta nopeaan kehitykseen. Kuurosokeus ei siis ole este tai edes hidaste vanhemmuudelle ja kasvatukselle, vaan jopa etu. Näin lapsesta voi kehittyä läheisyyttä ja erilaisuutta pelkäämätön yksilö. ■

Tiedote: Facebook ja Suomen Kuurosokeat



Olethan tietoinen, että Suomen Kuurosokeat ry löytyy myös Facebookista. Siellä on ensinnäkin suljettu ryhmä, joka on tarkoitettu avoimeksi keskustelufoorumiksi ja mielipiteiden vaihtoa varten kaikille kuurosokeille, mutta myös työntekijöille, omaisille ja lähipiirille. Ryhmään joko kutsutaan tai pyydetään päästä liittymään sen jäseneksi. Ryhmän vastuhenkilö on toimittaja **Jaakko Evonen**. Ryhmän lisäksi naamakirjassa on myös yhdistyksen kaikille avoin ”fanisivu”, jossa tiedotetaan kursseista, tapahtumista ja linkitetään mediaosumia. Faniisivun vastuupäivittäjä on tiedottaja **Tuija Wetterstrand**. ■